

Kuruluş Adı: İSTANBUL SANAYİ ODASI (İSO)	
Yeşil Mutabakat Eylem Planı Amaçları	2023 Yılında Gerçekleştirilen Faaliyetler
1. Sınırdaki Karbon Düzenlemeleri	<ul style="list-style-type: none"> 13 Eylül 2023'te "İklimin Değiştirdiği Üretim ve Ticaretin Gündemi: AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması" paneli düzenlendi. Odaküle Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleşen ve özel sektör, STK ve kamudan çok sayıda temsilcinin takip ettiği İSO Yeşil Gündem Sohbetlerinin ilk fiziksel etkinliği 152 katılımcı tarafından izlendi. İSO YouTube hesabından paylaşılan etkinlik kaydı için tıklayınız. 13 Ekim 2023'te SKDM Uygulama Yönetmeliği Teknik Bilgilendirme Eğitimi düzenlendi. 739 kişinin katıldığı etkinlik İSO YouTube kanalında yayımlandı ve 1.000 izlenme oranına ulaştı. Etkinlik kaydı için tıklayınız. Alüminyum ve Demir-Çelik Sektörleri Özelinde Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Uygulama Projeleri başlatıldı. Ticaret Bakanlığı ile istişare halinde yürütülen bu iki proje kapsamında "Alüminyum" ve "Demir-Çelik" üreticileri için SKDM gerekliliklerinin yerine getirilebilmesine ve hesaplama aracının kullanılmasına yönelik kılavuzlar hazırlanmaktadır. Projeler, eğitim materyallerinin hazırlanması ve sektörlerle yönelik verilecek teknik eğitimler ile 2024'te de devam edecektir.
2. Yeşil ve Döngüsel Bir Ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> Döngüsel Ekonomi Mini MBA programı ise 05 Aralık 2022-10 Ocak 2023 arasında gerçekleşti, programın katılımcı sayısı 193'e ulaştı. Su - Atıksu Yönetimi ve Politikaları İstişare Toplantısı 24 Mayıs 2023'te gerçekleşti. Toplantıda "Türkiye ve İstanbul Özelinde Su-Atıksu Yönetimi ve Politikaları Raporu" hazırlanmasına karar verildi. Su konusunda uzman akademisyenler tarafından hazırlanacak rapor; "İklim Değişikliğinin Türkiye'nin Su Kaynakları Üzerindeki Etkileri," "Türkiye ve İstanbul'da Sektörel Su Kullanımı," "Sanayide Temiz Üretim ve İleri Arıtma Teknolojileri," "Geleceğe Yönelik Bütüncül İklim (Duyarlı) Yol Haritası, Azaltım ve Uyum Tedbirleri/Önerileri" konularını içerecek. Raporun 2024'te kamuoyu ile paylaşılması hedefleniyor. İSO, "Doğa için Döngüsel Çözümler ve Ekonomi" temasıyla 30 Mayıs-2 Haziran 2023 arasında Finlandiya'nın Helsinki şehrinde düzenlenen Dünya Döngüsel Ekonomi Forumu (WCEF) 2023 etkinliğine katıldı. İSO heyeti, etkinlikte dünyanın dört bir yanından döngüsel ekonomi konusunda çalışmalar yürüten iş dünyası liderleri, politika yapımcılar ve uzmanlar ile temaslarda bulundu. İSO, 5-6 Haziran tarihleri arasında Hollanda'da düzenlenen Döngüsel Tekstil Günleri 2023 (Circular Textile Days) etkinliğine katıldı. İSO heyeti, dünyada döngüsel tekstil alanında faaliyet gösteren ve yenilikçi projeler geliştirip sektörün sürdürülebilirliğine katkı sağlayan iş dünyası temsilcileri ile bir araya geldi. İSO heyeti, atık tekstillerin ayrıştırılması ve hammadde elde edilmesi alanında faaliyet gösteren işletme ziyaretleri gerçekleştirdi. Türkiye'nin tekstil atıkları konusunda yapabileceği yatırımlar ile ilgili istişarelerde bulunma fırsatı elde etti. III. Türkiye Döngüsel Ekonomi Haftası 7-8 Kasım 2023'te İSO ev sahipliğinde gerçekleşti. Ülkemizin döngüsel ekonomiye geçişini hızlandırmak amacıyla İSO iş birliği, Finlandiya Büyükelçiliği ve Business Finland'ın katkılarıyla, DCube Döngüsel Ekonomi ve Sürdürülebilirlik (DCube), Hedefler için İş Dünyası (B4G) ve İş Dünyası

		<p>ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ortaklığında hayata geçirilen üçüncü Türkiye Döngüsel Ekonomi Haftası “Harekete Geçme Zamanı” temasıyla gerçekleşen etkinlik kaydı için tıklayınız.</p> <ul style="list-style-type: none"> • İSO’nun İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği – Türkiye (SKD-Türkiye) iş birliğinde yürüttüğü İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA) tarafından desteklenen ve 2022’de hayata geçen Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği Platformu Projesi kapsamındaki faaliyetler gerçekleştirildi. <ul style="list-style-type: none"> ○ 2023’te 15 firma için saha ziyareti gerçekleştirildi. ○ Toplam 21 adet Temiz Üretim (Kaynak Verimliliği) Raporu ve 18 adet Döngüsellik Analizi Raporu firmalarla gerçekleştirilen online toplantılar ile paylaşıldı. ○ 3 sektör özelinde Genel Değerlendirme Raporları hazırlandı. ○ İlgili sektörler özelinde düzenlenen Avrupa Yeşil Mutabakat Sanayi Strateji seminerlerine toplamda 879 kişi, gerçekleştirilen 12 çalıştaya toplam 264 kişi katıldı. Çalıştaylar sonrası ilgili sektörler özelinde Döngüsel Ekonomi ve Kaynak Verimliliği Yol Haritaları hazırlandı. ○ Döngüsel Ekonomi Kümelenme Faaliyetleri kapsamında altı toplantı organize edildi ve 180 katılımcıya ulaşıldı. ○ Biri fiziki diğeri çevrim içi olmak üzere 2 kez düzenlenen Endüstriyel Simbiyoz Çalıştayları 150 katılımcıyla tamamlandı. Çalıştaylar sonunda 199 adet iş birliği olanağı doğdu. ○ Açık İnovasyon Buluşması düzenlendi. ○ Analizlerin gerçekleşeceği 21 firmada çalışan ikişer firma elçisi belirlenerek toplam 42 firma elçisine özel iki günlük döngüsel ekonomi ve iki buçuk günlük kaynak verimliliği konularında eğitimler organize edildi. ○ İmalat sektöründe çalışan veya bu alanda çalışmak isteyen üniversite mezunları için Döngüsel Ekonomi İş Modelleri İnovasyonu Sertifika Programı, Temiz Üretim Sertifika Programı ve Karbon Ayak İzi Sertifika Programı konularında üç sertifika programı gerçekleştirildi, toplamda 137 sertifika hazırlandı. ○ Meslek Liseleri için Kaynak Verimliliği, Döngüsellik ve Temiz Üretim başlıklarında üç ayrı konu ve oturumda düzenlenen Geleceğin Temiz Üretim Elçileri Programı ile de toplamda 660 öğrenci ve öğretmene ulaşıldı. ○ Kapanış etkinliği olan Döngüsel Ekonomi Zirvesi ile de 386 kişiye ulaşıldı.
3.	Yeşil Finansman	<ul style="list-style-type: none"> • Sürdürülebilir finans kavramı çerçevesinde raporlama, risk odaklı yaklaşım konularını ele alan “Sürdürülebilir Finans Mini MBA” programı ise 4-27 Eylül 2023’te gerçekleştirildi. İyi uygulama örnekleri ve deneyim paylaşımlarına da yer verilen programdaki 7 ayrı semineri toplam 2.550 katılımcı takip etti. • Sürdürülebilirliğin Finansmanı için Bankacılık ve Sanayi Çalıştayı 4 Temmuz 2023’te İSO ve Türkiye Bankalar Birliği iş birliği ile düzenlendi. Çevrim içi gerçekleşen sürdürülebilir finans temalı bu istişare toplantısında küresel ve ulusal gelişmelerin yanı sıra Türkiye finans ve sanayi sektörü temsilcileri ile sürdürülebilirlik odaklı dönüşüme sektörel bakış, öncelikli alanlar, beklentiler de ele alındı. • İSO Sürdürülebilir Finans Raporu Besfin Finansal Danışmanlık iş birliğinde hazırlandı. Rapor, sürdürülebilirliğin önemini, sürdürülebilir finans kapsamındaki kavramları, sürdürülebilir tahvillerin kullanım alanlarını ve iyi örneklerini ele almaktadır.
4.	Temiz, Ekonomik ve Güvenli Enerji Arzı	<ul style="list-style-type: none"> • İSO bünyesinde hayata geçirilen Enerji Masası ile uzman danışmanlar tarafından; elektrik tedarik sözleşmeleri konusundaki soruların yanıtlanması, güneş Enerjisi Yatırımlarında danışmanlık verilmesi, sanayi tesisi çatıları için

		<p>ön-fizibilite yapılması, arazide kurulması planlanan güneş enerjisi yatırımları için görüş verilmesi hizmetleri sağlanmaktadır. İSO Enerji Masası web sitesinde aylık olarak İSO Enerji Bülteni yayınlanmaktadır. İSO Enerji Masasına yapılan 25 başvuruya birebir ücretsiz olarak danışmanlık hizmeti sağlanmıştır. İSO Enerji Masası web sayfası için tıklayınız.</p> <ul style="list-style-type: none"> • İSO, “Çorap Sanayii Sektöründe Enerji Verimliliği” projesini hayata geçirdi. Proje kapsamında çorap sektöründen 15 tesise enerji verimliliği danışmanlığı kapsamında ön enerji etüdü yapıldı. Ön Etüt çalışmalarında; tesisler enerji verimliliği uzmanı tarafından gerçekleştirilen ziyaret sonrasında tesise özel rapor hazırlandı ve raporların içeriği hakkındaki çevrim içi toplantılarda uzmanlar firma yetkililerini bilgilendirdi. Proje kapsamında çorap sektörüne yönelik benchmarking analizi gerçekleştirilecek. • İSO’nun 2023’te Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji Seminerleri başlığı altında gerçekleştirdiği diğer etkinlikler; <ul style="list-style-type: none"> ○ Sanayide Enerji Verimliliği Uygulamaları ve Destekleri Webinarı; 11 Ocak 2023’te gerçekleşen 578 katılımcının takip ettiği webinar kaydı için tıklayınız. ○ Güneş Enerjisi ve Enerji Depolama Semineri; 4 Mayıs 2023’te gerçekleşen semineri toplam 102 katılımcı takip etti. ○ Sanayi Sektöründe Elektrik Motorlarının Değişimi, Finansmanı ve Enerji Kazancı Webinarı; 13 Haziran 2023’te gerçekleşen webinarı toplam 237 katılımcı takip etti. ○ Sanayide Etkili Elektrik Tedariki Webinarı 24 Ağustos 2023’te gerçekleşen webinarı toplamda 174 katılımcı takip etti. ○ Rüzgâr Enerji Santralleri Yan Sanayii Bilgilendirme Semineri; 09 Ekim 2023’te gerçekleşen etkinliği toplam 35 katılımcı takip etti.
5.	Sürdürülebilir Tarım	<ul style="list-style-type: none"> • “Sürdürülebilirlik Perspektifinden Hayvansal Gıda Ekosisteminin Geleceği” başlıklı panel 27 Kasım 2023’te Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi. Hayvansal gıda üretiminin değer zinciri boyunca sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum için sürdürülebilir yol haritalarının oluşturulması konu başlıklarının konuşulduğu panelde Avrupa Yeşil Mutabakatının sektöre ilişkin hedefleri de ele alındı. İSO YouTube hesabından paylaşılan etkinlik kaydı için tıklayınız.
6.	Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım	
7.	İklim Değişikliği ile Mücadele	<ul style="list-style-type: none"> • İSO, "Kurumsal Karbon Ayak İzi Danışmanlığı" projesi kapsamında kurumsal sera gazı envanterinin hesaplanması ve raporlanması konusunda firmalara destek sağlamaya devam etmektedir. • İSO, 2023’te de Sektörel Sera Gazı Emisyonlarının Hesaplanması Eğitimleri ve genele yönelik TS EN ISO 14064-1:2019 Hesaplama Odaklı Kurumsal Karbon Ayak İzi Eğitimlerini sürdürdü. Bu kapsamda yıl boyunca gerçekleşen sekiz adet eğitime toplam 261 kişi katıldı. • 19 Ocak 2023’te Küresel Gelişmeler Işığında Türkiye Sanayisinin Yeşil Dönüşümü paneli düzenlendi. İSO Yeşil Gündem Sohbetleri kapsamındaki etkinlik 405 katılımcı tarafından izlendi. İSO YouTube hesabından

		<p>paylaşılan etkinlik kaydı için tıklayınız.</p> <ul style="list-style-type: none"> İklim değişikliğine uyum konusunda akademi ve sanayi arasındaki iş birliğini artırmak, iklim değişikliğinin beklenen sektörel hassasiyetleri ve sosyo-ekonomik risklerini değerlendirerek, uyum seçeneklerini belirleyerek imalat sektörlerinin uyum kapasitesini geliştirmek ve İstanbul'da yerleşik imalat sanayinin iklime duyarlı sektörlerinin dayanıklılığını güçlendirmek amacıyla TÜBİTAK – Marmara Araştırma Merkezi ortaklığında İklim Değişikliğine Karşı Hassas Sanayi Sektörlerinin Adaptasyon Kapasitesinin Risk Değerlendirmesi Yoluyla Geliştirilmesi - ClimaTech 4 Industry projesi başlatılmıştır. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın sözleşme makamı olduğu proje, Avrupa Birliği Komisyonu Uluslararası İşbirlikleri fonundan fonlanmaktadır ve 18 ay sürecektir.
8.	Diplomasi	<ul style="list-style-type: none"> İSO, 30 Kasım – 12 Aralık 2023 arasında Birleşik Arap Emirlikleri Dubai kentinde düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı'na (COP28) katıldı. COP28'de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın koordine ettiği yan etkinlik programına da katkıda bulunan İSO, “Sürdürülebilir Üretim Çağında Yeşil Dönüşüm ve KOBİ'ler” başlıklı bir panel gerçekleştirdi. Panelde küresel ekonomide çoğunluğu oluşturan KOBİ'lerin yeşil dönüşümde kilit bir rol oynayacağı vurgulanarak KOBİ'lerin işine yarayacak düzenlemelerin yanı sıra teşvikler ile emisyonlarını azaltmak için doğru tavsiyeye, becerilere ve finansmana erişmelerini sağlayacak politikaların uygulamaya koyulması gerektiğinin altı çizilmiştir.
9.	Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> Sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetler için stratejik öneriler geliştirmek üzere kurulan İSO Sürdürülebilirlik Platformu 2023'te de faaliyetlerini sürdürdü. 22 Mart 2023 ve 13 Aralık 2023 İSO Sürdürülebilirlik Platformu toplantılarına sanayici, kamu, özel sektör, STK ve akademiden temsilciler katıldı. İSO'nun 55 meslek komitesinin gruplandığı 10 ayrı sektör için hazırlan ve web sayfası üzerinden paylaşılan Sektörel Sürdürülebilirlik Yol Haritaları hakkındaki bilgilendirme toplantıları 2023'te de devam etti. İSO'nun sürdürülebilirlik vizyonu çerçevesinde gerçekleştirdiği rehberlik çalışmalarından biri olan İSO Yeşil Blog, başarılı bir şekilde 2021'den bu yana yayın hayatını sürdürmektedir. Başta KOBİ'ler olmak üzere sanayicimizin farkındalık ve bilgi kapasitesini artırmak için güncel bilgilere donatılan İSO Yeşil Blog'a 1 Ocak -31 Aralık 2023 arasında 34.284 tekil kullanıcı ziyareti gerçekleşti. İSO Yeşil Blog için tıklayınız. İSO, İSO Yeşil Bülten ile sürdürülebilirlik konusundaki gelişmeler üyelere çevrim içi olarak ulaştırmaya 2023'te de devam etti. İSO Yeşil Bülten için tıklayınız. Sürdürülebilirlik kapsamında kullanılan terimlerin ve kavramların herkes tarafından rahatlıkla anlaşılmasına destek olmak amacıyla Sürdürülebilir Üretim Sözlüğü hazırlandı. Düzenli aralıklarla güncellenen sözlüğe erişim için tıklayınız. 2021'de başlayan İSO Yeşil Gündem Sohbetleri serisi kapsamında 2023 sonu itibarıyla 11 ayrı etkinlik gerçekleşti, toplam 3.300'ün üzerinde katılımcıya ulaşıldı. İSO Yeşil Gündem Sohbetleri serisi 2024'te de devam etmektedir İSO Yeşil Dönüşüm Ödülleri sahiplerini buldu. İSO'nun 1995 yılından bu yana verdiği “Çevre ve Enerji

Verimliliği Ödülleri” 2023’te “**Yeşil Dönüşüm Ödülleri**” olarak organize edildi. Sanayi vasfı taşıyan firmaların katılabildiği ödül programı kapsamında, “Çevre Dostu Uygulama”; “Çevre Dostu Ürün”; “Enerji Verimliliği Projesi” ve “Enerji Verimli Ürün” ve “Çevresel Sürdürülebilirlik Yönetimi” kategorilerinde değerlendirme yapıldı. Titiz bir değerlendirmenin sonucunda 26 Nisan 2023’teki tören ile ödüller sahiplerini buldu.

- İSO, sürdürülebilirlik raporunun ikincisini Ağustos 2023’te tüm paydaşlarının ve kamuoyunun bilgisine sundu. **İSO Sürdürülebilirlik Raporu 2022**’ye erişim için [tıklayınız](#). İSO Sürdürülebilirlik Raporu 2023 için çalışmalar sürmektedir
- İSO Akademi bünyesinde **Sürdürülebilirlik mini MBA, Sürdürülebilir Finans mini MBA ve Döngüsel Ekonomi mini MBA** eğitimlerinin yanı sıra **sürdürülebilirlik performansı raporlaması** gibi seminerler düzenlendi. Sürdürülebilirlik temalı eğitim ve mini MBAler 2024’te de sürmektedir.
  - 05 Aralık 2022 – 10 Ocak 2023 Döngüsel Ekonomi Mini MBA programının katılımcı sayısı 193
  - Sürdürülebilirlik Performansı ve Raporlaması online eğitimi 30 Mart 2023 ve 25 Temmuz 2023’te gerçekleşti. Toplam katılımcı sayısı 910’a ulaştı.
  - 5 Nisan-27 Nisan 2023 arasında 12 farklı başlıkta düzenlenen Sürdürülebilirlik Mini MBA programına katılımcı sayısı 3.844’e ulaştı.
  - 4-27 Eylül 2023 arasında gerçekleştirilen Sürdürülebilir Finans Mini MBA programındaki 7 ayrı semineri toplam 2.550 katılımcı takip etti.
- İSO, su ve atık su yönetimi, su ayak izi konularında da eğitimler gerçekleştirdi.
  - **Tekstil Atıksularının Geri Kazanılması Online Eğitimi**; 26 Ocak 2023’te gerçekleşti. Toplam 39 katılımcı takip etti.
  - **Tekstil Ürünleri ve Giyim Eşyaları Sanayii için TS EN ISO 14046 Su Ayak İzi Hesaplanması ve Raporlanması Eğitimi**, 15-16 Şubat 2023’te gerçekleşti. Toplam 29 katılımcı takip etti.
- 14 Mart 2023’te İSO ve İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) iş birliğinde T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkililerinin katılımıyla **Tekstil Sektöründe Temiz Üretim Uygulamaları Genelgesi Toplantısı** düzenlendi. Çevrim içi olarak gerçekleştirilen toplantıya 154 kişinin katıldı.
- **AB Yeşil Mutabakatı Çerçevesinde Türk Çevre Mevzuatı Webinar Serisi** gerçekleştirildi. Sanayicilerimizi gelecekte bekleyen konular hakkında bilgilendirmek üzere 10 haftalık bir webinar serisi Odamız ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı iş birliğinde gerçekleştirildi. Her hafta farklı bir mevzuat konusunun ele alındığı webinarlarda Bakanlık temsilcileri aynı zamanda mevcut çevre mevzuatı kapsamında sanayicimizin sorumlulukları hakkında bilgi verdi. Serinin tümüne 4.250 kişi katılım sağladı.
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) koordinasyonunda yürütülen, Dünya Bankası destekli **Türkiye Yeşil Sanayi Projesi’nin tanıtım toplantısı** 26 Aralık 2023’te çevrim içi olarak gerçekleştirildi. Bakanlık, TÜBİTAK ve KOSGEB yetkililerinin konuşmacı olarak yer aldığı toplantıyı çok sayıda sanayi sektörü temsilcisi ilgiyle takip etti.

- **Türkiye Çevre Haftası Kapsamında Meslek Liselerinde İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Eğitimleri** düzenlendi. Ülkemizde Türkiye Çevre Haftası olarak kutlanan, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü içeren; 5 - 9 Haziran 2023 haftası boyunca sürdürülebilirlik bilincinin artırılmasına katkı sağlamak üzere Meslek Liselerinde "İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Eğitimleri" verilmiştir. İSO Sürdürülebilirlik Platform üyelerinin katkıları ile gerçekleşen etkinlik ile 10 okulda yaklaşık 1.000 öğrenciye ulaşılmıştır.